PRINCIPPROGRAM

2019 - 2021

NAU
NETVÆRKET AF UNGDOMSRÅD

INDLEDNING

Netværket af Ungdomsråd (NAU) er en tværpolitisk paraply- og interesseorganisation for lokale ungdomsråd og -huse i hele Danmark. Vi hjælper og understøtter vores medlemmer gennem rådgivning, sparring og opkvalificering, både til hverdag og til NAU's store nationale arrangementer. NAU har siden 1995 arbejdet for at understøtte og udvikle lokal ungedemokrati samt at udvide ungdomsråds-idéen på nationalt plan.

Dette principprogram er udviklet af repræsentanter fra danske ungdomsråd på NAU's Årsmøde 2019 på baggrund af et udkast fra NAU's ledelse anno 2018/19. Målet er at give et klart indtryk af NAU's politiske grundlag og målsætninger. Principprogrammet adskiller sig fra organisationens tidligere politiske strategier ved at gå ud over vores kerneområde om ungdomsråd. Målet er at italesætte forandringer, der kan forbedre unges mulighed for demokratisk engagement.

Både NAU og de lokale ungdomsråd- og huse er i løbet af de seneste år blevet en markant større spiller på lokalt og nationalt plan på ungeområdet. Både lokale og nationale ungdomsorganisationer er i vækst, hvorfor vi i NAU håber at kunne bidrage til at skabe de bedste forhold både lokalt og nationalt.

Principprogrammet er inddelt i en række principper, der udgør de overordnede grundholdninger. Ved hvert princip defineres dernæst en række konkrete målsætninger og holdninger, som NAU vil arbejde for, både på lokalt og nationalt niveau. Principprogrammet er vedtaget på Årsmødet d. 5. – 7. april 2019 og er gældende for perioden 2019 – 2021.

NAU
NETVÆRKET AF UNGDOMSRÅD

Foto: NAU's årsmøde, april 2019

INDHOLD

Indledning 2

Indhold 3

Unge: Mellem Børn og Voksne 4

- Alle kommuner skal have en ungepolitik 5
- Alle partier skal have en ungeordfører 5

Demokrati og engagement 6

- En demokratisk kultur 7
- Lokaldemokrati som styrke 7
- Færre barriere for unges engagement 7
- 16 års valgret 8
- Demokrati på skoleskemaet 8

Unge som initiativtagere 9

- Alle kommuner skal have et ungdomsråd 10
- Bæredygtighed: For fremtiden 10

Unges trivsel og aktive deltagelse 11

- Gratis psykologhjælp 12
- De svære emner 12
- Fleksibel optagelse på uddannelse 13
- Uddannelsesloftet 14

Mangfoldige fællesskaber 15

UNGE: MELLEM BØRN OG VOKSNE

På mange områder har børn og unge ting tilfælles - og i mange henseender kan man endda sige, at de to grupper overlapper - men børn og unge er to fundamentalt forskellige befolkningsgrupper. At gruppere dem, der lige er startet i børnehave, sammen med dem, der lige er blevet færdige på gymnasier, under sådanne "børne- og ungeudvalg" er meningsløst: De to grupper har forskellige interesser, forskellige behov og dybt forskellige holdninger til og udgangspunkter for, hvordan de lever deres liv.

Foto: Icebreaker ved NAU's årsmøde 2018

I NAU arbejder vi primært med unge defineret som dem i aldersgruppen 13 - 30. Denne aldersgruppe er på ingen måde absolut, da vi også anerkender at der findes unge og unge sind, der både er yngre og ældre end disse grænser.

UNGE: MELLEM BØRN OG VOKSNE

Alle kommuner skal have en ungepolitik

Som nævnt dækkes de unges interesser ikke tilstrækkeligt af hverken børnenes eller de ældre voksnes politiske områder - der er altså brug for særskilt fokus på de politikområder, der vedrører unge. NAU mener derfor ikke, at det er acceptabelt at operere med "børne- og ungepolitikker" i kommunerne. Som flere kommuner allerede har gjort, er det NAU's holdning at alle danske kommuner bør udvikle en selvstændig ungepolitik, der berører unges vilkår og interesser. En sådan politik bør udvikles i tæt samarbejde og dialog mellem unge og kommunalpolitikere, for at sikre at ungepolitikken adresserer og afspejler de områder og udfordringer, kommunens unge står over for.

Alle partier skal have en ungeordfører

I NAU mener vi at alle partier bør have en ungeordfører. Som tidligere nævnt, mener vi at der er en stor forskel på at være barn og ung, og vi mener samtidig at unge bliver glemt i mængden. NAU ønsker at alle politiske partier udnævner en ungeordfører som kan fokusere på ungdommen. Ungdommen er demokratiets fremtid, og burde blive behandlet således.

DEMOKRATI & ENGAGEMENT

Demokratiet er det fælles ansvar, der forbinder os som mennesker. Det er ikke noget, der pludselig dukker op, når man bliver 18 år og får stemmeret. Demokratiet er et privilegium og en pligt, man skal tilvænnes hele livet. Vi tror på at vi, som samfund, skal gøre en indsats for at inddrage de unge i det brede demokrati så tidligt som muligt, så vi kan få endnu flere aktive og samfundsengagerede medborgere.

Foto: Ungekonferencen ”Mindre pres, større glæde” på Christiansborg, april 2019

DEMOKRATI & ENGAGEMENT

En demokratisk kultur

Demokrati er langt mere end det at stemme. At engagere sig og søge indflydelse på sin egen hverdag og på det samfund man lever i, er en essentiel del af en sund demokratisk kultur. Dette engagement kan tage mange former, fra at være en aktiv del af foreningslivet til at blande sig konstruktivt i debatten på de sociale medier - enhver form for deltagelse er demokratiserende og derfor værdifuld.

Lokaldemokrati som styrke

De fleste beslutninger, der påvirker vores dagligdag, træffes lige nu i kommunerne, regionerne, eller lokalt på uddannelsessteder. I stigende grad centraliseres og lovgives der på nationalt plan, og dette tager i nogle tilfælde selvbestemmelsen væk fra borgerne. Særligt de unge i ungdomsrådene, der har mulighed for at påvirke lokalpolitikken, mister i højere grad muligheden for at fuldføre deres formål. I NAU mener vi, at demokrati fungerer bedst når det er håndgribeligt og tæt på; derfor er lokal selvbestemmelse en vigtig del af demokratiet.

Færre barriere for unges engagement

Unge skal have mulighed for at engagere sig og skabe deres egen hverdag uden unødige barrierer. I NAU mener vi, at formelle barrierer kan sætte en stopper for unges engagement og måder at arbejde frivilligt på. Lange ansøgningsprocesser, tunge dokumentationskrav og komplicerede bureaukratiske strukturer mindsker unges energi og muligheder for at engagere sig i frivilligt arbejde, hvilket er et stort problem.

Derudover skal transportmuligheder gøres mere tilgængelige, billigere og hurtigere, da de nuværende transportmuligheder ikke er optimale og ofte er en hindring for unges deltagelse i samfundspolitisk arbejde, især i yderområderne.

DEMOKRATI & ENGAGEMENT

16 års valgret

Når man er 16 år gammel har man typisk afsluttet den almendannende grundskoleuddannelse, og burde være klar til at tage aktiv del i samfundet. Derfor mener vi i NAU ikke at det giver mening, at man skal vente yderligere to år på at kunne deltage i den lovgivende demokratiske proces. Som 16-årig kan man arbejde, betale skat, købe alkohol og blive straffet med fængsel. Men man kan ikke få lov til at have indflydelse på, hvem der laver lovgivningen. Derfor vil NAU arbejde for, at kommunerne giver de 16 årige valgret, så de unge kan få lokal indflydelse. Dette tiltag kan eventuelt implementeres på national plan efterfølgende. I denne forbindelse medfølger også et større ansvar for at oplyse og uddanne unge i den demokratiske proces og det politiske system, hvilket skal opprioriteres i grundskolen, for eksempel i forbindelse med samfundsfag.

Demokrati på skoleskemaet

NAU mener ikke at folkeskolerne har tilstrækkelig fokus på vores demokrati. Særligt mangler der fokus på de politiske partiers værdier og nuancerne i det politiske system. Vi ønsker at eleverne i højere grad er informerede om, hvilke muligheder de har, når de skal stemme - det er ikke nok bare at fortælle dem at de kan stemme!

Dette kunne f.eks. udføres gennem skolevalg, da det involverer de unge på en mere interaktiv måde. En anden måde kunne være ved at inddrage valgbusserne i folkeskolerne og ungdomsuddannelserne, og i samarbejde med lokale ungdomspolitikere.

UNGE SOM INITIATIVTAGERE

Unge er de bedste eksperter på ungeområdet - altså de bedste eksperter på hvad unge kan, vil og har behov for. Derfor er de unge ligeledes den stærkeste ressource til at skabe og vedligeholde attraktive ungemiljøer og de bedste vilkår for ungdommen. Unge skal derfor have mulighed for at være aktive i, og med til at forme, deres lokalsamfund. NAU vil derfor arbejde for, at kommunerne aktivt skal skabe de mest favorable rammer for at unge kan engagere sig og være med til at forme deres egen hverdag.

Foto: Optoget "Ungdommens Fællesfront" på Folkemødet 2018

UNGE SOM INITIATIVTAGERE

Alle kommuner skal have et ungdomsråd!

Alle unge skal have mulighed for at engagere sig i deres lokalsamfund gennem et ungdomsråd. Derfor skal der lovgives om, at kommunerne skal opfordre til og stille ressourcer til rådighed til kommunale ungdomsråd. Kommunen skal på årlig basis gøre status, og undersøge om der er grundlag for at oprette et ungdomsråd, hvis der ikke allerede er oprettet et. Det er vigtigt, at ungdomsrådene bliver oprettet på de unges egne præmisser, hvor de selv udvikler de interne strukturer, arbejdsområder mv. for at sikre det bedste resultat og største engagement.

Bæredygtighed: For fremtiden

De unge skal have bedre muligheder for bæredygtige valg. Når man vil inddrage unge i fremtidens udfordringer med klima og miljø, skal de også kunne træffe grønne alternative valg i hverdagen. De unge er fremtiden - derfor skal man også give dem mulighederne. Det omhandler f.eks. at man kan vælge økologisk, vegetarisk og vegansk mad i folkeskolen og på gymnasiet. NAU vil desuden arbejde for større bæredygtighed hos sig selv og opfordre til samme valgmuligheder hos medlemsråd og samarbejdspartnere.

UNGES TRIVSEL OG AKTIVE DELTAGELSE

Mange unge føler sig stressede over krav til deres ydre, samt egne og andres forventninger. Det gælder både unge i og uden for uddannelsessystemet, der gerne vil præstere bedst muligt; være den bedste til sin sport og den bedste ven, veninde, kæreste, datter eller søn.

Statistikken taler sit tydelige sprog: De senere år er antallet af unge i alderen 15-19 år, som har fået diagnosticeret depression tredoblet. Et stigende antal unge kæmper med symptomer på f.eks. stress, angst, depression eller yder ligefrem selvskade.

Foto: Fem ledelsesmedlemmer med skilte, der blev brugt til optoget "Ungdommens Fællesfront" på Folkemødet 2019

UNGES TRIVSEL OG AKTIVE DELTAGELSE

Gratis psykologhjælp til unge

De færreste unge har mulighed for at betale de op til 400 kr. i timen, det koster at gå til psykolog – hvis de over-ho-ve-det kan få tilskud. Uden tilskud koster det ofte mindst 1000 kr. at tale med en psykolog i en time. Derfor vil NAU arbejde for, at flere kommuner skal tilbyde deres unge borgere i alderen 10-30 år gratis psykologhjælp.

De svære emner

Tabuer skal brydes i fællesskab. Det, vi ikke taler om, oplever vi hver især i meget forskellig grad og i forskellige sammenhænge. Tabuer er ikke forbeholdt de få. Det er ikke fedt, at fortælle om, at man af en eller anden grund er mislykket eller har tabt fodfæstet i livet. For mange unge ville det være en kæmpe lettelse, hvis man i vores samfund i langt højere grad turde tale om, og handle på, de tabuer og svære ting i livet, som vi ikke taler nok om.

Her kan f.eks. nævnes psykiske lidelser, som rammer op mod hver femte dansker. Det er svært at tale om og forstå, og det behandlingsmæssige efterslæb er stort. Tabuer skal brydes gennem dialog; både ung til ung, men også med forældre og familie - det er vigtigt, at vi er der for hinanden.

Disse samtaler kan eventuelt opstå ved at oprette støttegrupper af unge, der skal agere frirum for hinanden ved at snakke, lytte og råde hinanden om emner, der fylder meget i de unges liv.

UNGES TRIVSEL OG AKTIVE DELTAGELSE

Fleksibel optagelse på uddannelser

Karaktergennemsnit - dét ord kender mange unge. Og desværre har karaktererne en alt for stor værdi i de unges uddannelsesfremtid. I NAU anerkender vi vigtigheden i et karaktersystem, men det skal ikke kun være et tal på et stykke papir der bestemmer vores fremtid. Derfor vil NAU arbejde for et optagelsessystem, der understøtter et godt match mellem uddannelse og den studerendes faglige forudsætninger og motivation. En optagelse, hvor karakterer fortsat er vigtige, men kan suppleres af andre kriterier. Eksempelvis kunne kvote 2-systemet sættes til at udgøre en langt større andel af optagelserne på uddannelserne. Karaktergennemsnittet, der regnes efter, kan f.eks. specialiseres, så der kun dømmes på baggrund af relevante fag for uddannelsen. Dette vil i vores optik betyde at flere unge kan få den uddannelse de ønsker, og ikke bliver nødt til at vælge noget andet fordi deres gennemsnit ikke er godt nok.

NAU vil kæmpe for de unges muligheder for uddannelsesvejledning, uanset om man er blevet erklæret uddannelsesparat eller ej, da det for mange unge kan være udfordrende at navigere i de mange muligheder for videregående uddannelse. På nuværende tidspunkt står mange unge alene i beslutningen om karriere- og uddannelsesvalg, fordi uddannelsesvejledere ikke har indflydelse, når først den unge er blevet erklæret

UNGES TRIVSEL OG AKTIVE DELTAGELSE

Afskaf uddannelsesloftet

Det er de færreste der vælger rigtigt første gang! I NAU mener vi at der mangler pusterum inden for uddannelse. Unge bliver presset gennem uddannelsessystemet, uden plads til at fejle. Det er dårlig investering i Danmarks fremtid, fordi at man bliver fanget med en uddannelse som man ikke ønsker at bruge til noget. Desuden er der studerende der vælger ikke at gennemføre deres bachelor i frygt for at være stavnsbundet.

NAU mener at uddannelsesloftet kan avle angst, stress, depression og dårlig trivsel. Derfor mener vi i NAU at det skal fjernes, da det ikke har nogen gavnlig effekt.

MANGFOLDIGE FÆLLESSKABER

NAU mener, at en bred repræsentation af alle samfundslag i ungdomsrådene skaber bedre engagement. Derfor bør landets kommuner sikre, at alle unge, uanset etnicitet og social baggrund, kan blive repræsenteret i deres ungdomsråd. Disse ungdomsfællesskaber skal afspejle de unges mangfoldighed, hvorfor de ikke må være ekskluderende.

Foto: Deltagerne på NAU's årsmøde 2019efter ungekonferencen "Mindre pres, større glæde" på Christiansborg

Principprogram for
NAU - Netværket af Ungdomsråd

Gældende for perioden
Årsmødet 2019 - Årsmødet 2021

Vedtaget på
Årsmødet 2019, 7. april 2019

Udarbejdet pba. oplæg af
NAU's ledelse i perioden 2018 - 2019

Grafisk oplæg:
Nicklas Andersen
Juni 2019

Fotos:
Netværket af Ungdomsråd

Kontakt:

Netværket af Ungdomsråd
Blegdamsvej 24A
2200 København N

Hjemmeside: www.nau.dk

Email: info@nau.dk

NAU
NETVÆRKET AF UNGDOMSRÅD